

**Rvperti Ab||batis Monasterii || Tvitiensis Ordinis S.
Benedicti The||ologi antiqui, Opera duo, ut egregia sanè,
ita diu desiderata, multoq[ue] || labore perquisita, ac
sumptu haud ita modico ...**

Rupert <von Deutz>

Colonia, M. D. XXVI.

VD16 R 3796

Quod uel quale bonum reddat fides siue ecclesia fidelis, ut merito confidat
in ea cor uiri sui, secundum alphebetum hebraicum, cuius singulæ literæ
singulis uersibus pæfixæ sunt.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-71860](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-71860)

tempus, de de quo ueraciter dicas, nō solum ita cōfidit in ea uir suus, uerū (quod uehemen-
tius sonat, & profundius penetrat intima mentis) confidit in ea cor uiri sui. ¶ Vbi nā hoc
inuenis: Profecto in anima sanctę Marię uirginis. Ibi fides experta est, quod de semetipsa
hic audiuit, confidit in ea cor uiri sui: et em̄ ibi uir suus ei cor suū aperuit. Quali apertione?
Plane magna & ineffabili, ut faceret in ea cor uiri huius illud, quod prędixerat per os Da-
uid: Eructauit cor meū uerbū bonū, dico ego opera mea regi. Lingua mea calamus scribę
uelociter scribentis. Ita cor suū illi aperuit, ut ipsam substantiam uerbi æterni, in corde suo
concepti: de corde suo ante secula geniti, mitteret in mentē & in uterū uirginis ualde fidelis
quę per ipsam fidē, de qua nunc sermo est, tanta diuina mysteria, angelo narrante, conce-
pit: deū em̄ castis uisceribus suscepit, & bñdicta in æternū deū nobis & hominē. ¶ Oigi-
tur sancta fides, quam uerus de te sermo hic, confidit in ea cor uiri sui, & spolijs non indige-
bit. Quibus uel qualibus spolijs, nisi eloquijs domini, eloquijs uiri sui? Sic enim per os Da-
uid ipsa dicebat: Lætabor ego super eloquia tua, sicut qui inuenit spolia multa. Ergo spo-
lijs non indigebit, id est, sua eloquia uir tam familiaris intelligibilia facit cognitę sibi fidei,
certus de eo quod protinus sequitur. ¶ Reddet ei bonum, & non malum, omnibus diebus
uitę suę. Non est enim hæc, sicut illa superius, infamata mulier stulta & clamosa, plenaq;
illecebris, & nihil omnino sciens, mulier (inquam) non fortis, immo contraria forti mulie-
ri huic. Est enim impia hæresis, & ipsa reddidit (sicut Iudaica perfidia, siue synagoga Sata-
næ) malum & non bonū, omnibus diebus uitę suę: semper em̄ ueritati resistit dura ceruice.
¶ Quod uel quale bonum reddat fides siue ecclesia fidelis, ut merito confidat in
ea cor uiri sui, secundum alphabetum hebraicum, cuius singule litere singulis uer-
sibus præfixę sunt.

Fides Marię
maxima

Psal̄m. 44.

addo genit
it.

Spolijs nō in-
digebit.

Psal̄m. 118.

Prouerbio. 31

Hęc esis red-
dit malum &
non bonum.

Prouerb. 9

Apo. 2.

Alphabetum
Hebraicum

Vuod uel quale bonum reddidit siue reddit fides siue Ecclesia fidelis, ut meri-
to confidat in ea cor uiri sui: Interrogemus hoc alphabeticum Hebraicum, cu-
ius singulę literę singulis uersibus præfixę sunt. Aleph, Beth, Gimel, De-
leth, He, Vau, Zai, Heth, Teth, Ioth, Caph, Lamech, Mem, Num, Samech,
Ain, Phe, Zade, Coph, Res, Sin, Tau. Iste sunt uigintidua literę Hebraicę, quibus apud
eos om̄is scriptura contexta est. ¶ Quid ergo per hoc nobis innuitur, quod singulę litere
singulis præfixę sunt sententijs, nisi quia om̄is scriptura diuinitus inspirata, bonū est opus
mulieris huius fortis, opus fidei quod uiro suo reddidit. Non em̄ absq; ratione, sed pro ma-
gnę rationis significatione, præscribuntur & in quibusdam Psalmis, & in Hieremię lamē-
tationibus, & in ofone eius, & in isto quoq; sine Prouerbioꝝ Salomonis, singulę nomina
literarum singulis sententijs. Quam uidelicet rationem promptum est agnosci ex ipsorum
nominum interpretationibus, quas interpretatus est uir illustris beatus Hieronymus, He-
braicę linguę peritus. Interpretatur quippe Aleph, doctrina: Beth, domus: Gimel, pleni-
tudo: Deleth, tabulę: He, ista: Vau, & Zai, hęc: Heth, uita: Teth, bonum: Ioth, principiū
Caph, manus: Lamech, cor: Mem, ex ipsis: Num, æternum: Samech, adiutorium: Ain,
fōs: Phe, os, nō ab osse, s; ab ore: Zade, iustitia: Coph, uocatio: Res, caput: Sin, dētes: Tau,
signa. ¶ Huiusce interpretatiōis directam primo literaturam ponamus, & deinde eiusdem
literaturę secundū sensum, qui in ipsa est, constructionē faciamus. Doctrina domus, pleni-
tudo tabularum. Ista & hæc uita bonū principium manus cordis. Ex ipsis æternum adiuto-
rium, fons oris iustitię, uocatio capitis, dentium signa. ¶ Hęc est litera, quę hoc modo con-
struitur. Sancta scriptura, quę est opus fidei, opus bonum, quod catholica fides uiro suo
deo reddidit: ipsa est doctrina domus, doctrina Ecclesię, quę domus dei est. Ipsa est pleni-
tudo tabularum, plenitudo legis, id est decem præceptorum, quę in tabulis lapideis digi-
to dei scripta sunt. Ista plenitudo & hæc doctrina, quid sunt nisi uita? Sermo dei enim est,
in quo uiuit homo, quemadmodum dicit: Non in solo pane uiuit homo, sed in om̄i uerbo
quod procedit ex ore dei. Ergo uita & bonam principium: subauditur uitę æternę. Hic
enim, principium est uitę in scriptura sacra, ut uideamus & ambulemus per fidem: non au-
tem consummatio, ut iam uideamus facie ad faciem. Manus cordis, id est, operatio sanctę
meditationis, hæc doctrina domus, hæc plenitudo legis. Ex ipsis æternum adiutorium.
Quid isto uerius? Hic enim per sacram scripturam discimus, quod in æternum sciamus.

Cur in quibus-
dam psalmis
& orationib;
preponuntur
litere Hebrai-
cæ.

Interpretatio
literarum He-
braicarum

Sacra scriptu-
ra literarū ista-
rum interpre-
tatiōe pulchre
commendat.
Deut. 8

1. Cor. 13

H Fons

Fons oris iustitiæ sine dubio hæc ipsa scriptura nobis est. Hunc enim haurimus illud quod ore ad salutem confitemur, & quod confitendo iustificamur. Vocatio capitis ipsa est sancta scriptura nobis, quia per ipsam uocat nos ad se caput Christus, ut membra eius effici mereamur. Dentium signa sunt hæc omnia, quia non nisi dentibus & plectro linguæ formata sonant hæc elementa, ut legi uel audiri possit omnis sancta scriptura, de tam paucis elementis tam multipliciter conscripta.

¶ Be ammiranda fidei potentia, maxime in hoc dicto. Sindonem fecit, & uendit & cingulum tradidit Chananeo.

Caput .VIII.

¶ Inter cætera pulchræ huius laudationis capitula: quoniam cuncta pertractare nostri propositi non est: etenim nimis longum esset: istud intactum prætereire non patior. Sindonem fecit & uendit, & cingulum tradidit Chananeo. Denique sunt & cætera quidem ualde splendida, & secundum metaphoram Prophetæ &

fortissimæ mulieris multum ad rem siue mysterium pertinentia: ab eo quod ait, quæ fuit lanam & linum, & operata est consilio manuum suarum, usque ad id, syndonem fecit & uendit, sed longe supra metaphoram est id, quod ait, & cingulum tradidit Chananeo. Quid enim? Nunquid proba mulier, sicut solet querere lanam & linum, & operari consilio manuum suarum, sicut solet de longe portare panem suum, & de nocte id est mane surgere, sollicita unde det prædam domesticis suis & cibaria ancillis suis, sicut solet inopi manum suam aperire & palmas suas ad pauperem extendere, hisque & alijs modis circa ministerium frequens satagere: sic solet etiam Chananeo cingulum tradere? Ergo hoc supra metaphoram est. Diligentiam adhibemus, sicut in cæteris, ita & in isto intellectum querimus, maxime propter illud quod dictum est in anterioribus parabolis. Acceptus est regi minister intelligens, iracundiam eius inutilis sustinebit. Dicimus itaque cum uoce gratiarum actionis, quia

totiens hæc mulier fortis Chananeo cingulum tradit, quotiens præpotens fides quempiam, qui fuerat apud homines contemptibilis, altissimo deo regi magno acceptum reddit.

¶ Chananeus quippe contemptibilis, immo & execratus deo fuit, cum adhuc esset in lumbis patris sui Cham, dicente Noe: Maledictus Chanaan, seruus seruorum erit fratribus suis. Item secundo: Benedictus dominus deus Sem, sic Chanaan seruus eius. Itemque tertio: Dilatet deus Iaphet, & habitet in tabernaculis Sem, sitque Chanaan seruus eius. Valde ergo contemptibilis Chanaan, cuius septem gentes ad introitum filiorum Israel, deo iudice, terra eum mere debuit, quod & fecit. Contra fides ualde potens & ualde nobilis, quæ Chananeo tali homini, uel cuiilibet simili huic secundum ignobilitatem seculi, cingulum tradere potuit, ut præcinctus ambulet ob meritum fidei quam suscepit: filius regni, qui fidem non habent iacentibus & discinctis, aut etiam in captiuitatem ductis.

¶ Quemadmodum dicit sanctus Iob: Balthem regum dissoluit, & præcingit fune renes eorum. An non & Apostolus hoc dicit? Sed quæ stulta sunt mundi (ait) elegit deus, ut confundat sapientes, & infirma mundi elegit deus, ut confundat fortia, & ignobilia mundi & contemptibilia elegit deus, & quæ non sunt, ut ea quæ sunt destrueret. Cuncta hæc & stulta, & infirma, & ignobilia, & contemptibilia, & quasi non existentia: recte intelligis uno nomine Chananeus, quem domina fides & syndone sua uestire, & cui cingulum pro uelle suo tradere potuit & tradidit, & sola hoc fecit, ut qui seculo in honoris habebatur, honoratus incedat coram oculis domini, & in conspectu quoque hominum magnorum siue paruulorum, qui domestici sunt eiusdem fidei.

¶ Quomodo ad instructionem fidei pertineat sequens liber Ecclesiastes, uanitas uanitatum & omnia uanitas.

Caput .IX.

¶ Actenus à nobis habitus sermo, intentionem prouerbiorum spectare demonstrauit ad instructionem fidei, ex qua iustus uiuit: nunc iuxta propositum demonstrandum est, intentionem libri Ecclesiastes in eo esse, ut certam præbeat rationem spei, scilicet in quo non sperare, & in quo spem suam ponere debeat homo

rationalis. Hoc facere ita incipit. Vanitas uanitatum dixit Ecclesiastes; uanitas uanitatum & omnia uanitas. Quid habet amplius homo de uniuerso labore suo, quo laborat sub sole, subauditur, nisi uanitatem? Sic à sole incipiens, quod pulcherrimum est opus creatoris, & excelssimum cunctorum, ex quibus uita mortalium subsistit & delicias parat sibi, cuncta uani

Prouerbio. 31
Cingulum tradidit Chananeo

Prouerbi. 34.

Chananeus al
legorice homo
in hunc
mundo contem
pibilis dicitur.
Gene. 9.

Leui. 20

Iob. 32

1. Cor. 1.

Ecci. 1